

Άνισες Συναντήσεις: Ημερίδα και Finissage από το Laboratory of Urban Commons

Το Laboratory of Urban Commons μας προσκαλεί στην έκθεση Άνισες Συναντήσεις σε επιμέλεια της Δέσποινας Ζευκιλή. Διαβάστε περισσότερα για τις ομάδες, το Δημόσιο πρόγραμμα της Έκθεσης και την ημερίδα/finissage εδώ:

Επιμέλεια: Δέσποινα Ζευκιλή

Συμμετέχουν: Ναταλί Γιαξή, Πέγκυ Ζάλη και Παναγιώτης Λιανός, Μαρία Κ και Μαρλένο, Κατερίνα Κομιανού, Δήμητρα Κονδυλάτου, Ελένη Μπαγάκη, Αλέξης Φιδετζής, Έλενα Χαντζή

Πώς ανανοηματοδοτείται η έννοια της οικιακότητας και πώς επιτελούνται οι άυλες ποιότητες επαγγελματών όπως η φιλοξενία εντός του επαγγελματικού πλαισίου της σεζόν; Πού συναντά το all-inclusive κιτς του Κυπριακού καλοκαιριού τις μεγαλύτερες εθνικές συμφορές; Που διασταυρώνεται ο αόρατος χαρακτήρας της έμφυλης και μεταναστευτικής εργασίας με το προνόμιο του καλλιτέχνη-επισκέπτη; Πώς αποτυπώνονται τα ορατά και αόρατα μοτίβα του νησιώτικου καλοκαιριού με μαθηματικά απλών λύσεων; Πόσο πίσω στην ιστορία πάει η αρχαιολογία ενός τόπου ως πηγή υπερηφάνειας; Πώς η άνοδος του εθνικισμού και η αποικιοκρατία συναντούν τις παραδοσιακές συνταγές και τα αγνά τοπικά προϊόντα;

Η έκθεση «Άνισες συναντήσεις» ξεκίνησε ως πρόσκληση του Neo Cosmos στη Δέσποινα Ζευκιλή να παρουσιάσει στην Αθήνα μια επιλογή έργων που καταπιάνονται με το θέμα του τουρισμού, μια θεματική που διατρέχει, όχι πάντα άμεσα αλλά τελευταία όλο και πυκνότερα, τις εικαστικές εκθέσεις που επιμελείται εδώ και δέκα χρόνια στο φεστιβάλ «Διαδρομές στη Μάρπησσα» στην Πάρο. Μέσα σε αυτή την 10ετία, που ξεκίνησε ένα θερμό καλοκαίρι εν μέσω capital controls, η Πάρος, η Αθήνα, η Ελλάδα, ο τουρισμός αλλά και η συζήτηση γύρω από αυτόν και τις «αναπτυξιακές» προοπτικές και τις παθογένειες που συνδέονται μαζί του, έχει αλλάξει άλλωστε πολύ.

Η έκθεση «Άνισες συναντήσεις» και το δημόσιο πρόγραμμα σχεδιάστηκαν θέλοντας να δημιουργήσουν γέφυρες ανάμεσα στους hot τουριστικούς προορισμούς όπως η Πάρος και την Αθήνα του Airbnb και της στεγαστικής κρίσης αλλά και ανάμεσα στην επισφάλεια της εργαζόμενης σεζόν και της καλλιτέχνης/επιμελήτριας/καλλιτεχνικής εργάτριας στην οικονομία των πρότζεκτς. Σε μια εποχή που οι καλλιτεχνικές διοργανώσεις στην ελληνική περιφέρεια ανθίζουν, παράλληλα με την εντατικοποίηση του τουρισμού, ενώ τα ξενοδοχεία εξελίσσονται σε μια βασική διέξοδο ως προς την

παραγωγή έργων για τους καλλιτέχνες υποστηρίζοντας παραγγελίες και αγορές και ανοίγοντας συζήτηση για το τι σημαίνει αυτό ως

προς το είδος των έργων που προκρίνονται σε ένα τέτοιο πλαίσιο, μια κριτική προσέγγιση των συναντήσεων τέχνης και τουρισμού αποκτά μια επιπλέον σημασία.

Η μεταναστευτική εργασία που υποστηρίζει μεγάλο μέρος του τουρισμού αλλά παραμένει άορατη τόσο στην εικόνα του ταξιδιωτικού ονείρου όσο και στον λόγο που αναπτύσσεται γύρω από αυτό, αναδεικνύει περαιτέρω ιεραρχήσεις που δημιουργούν ένα πιο περίπλοκο σχήμα τουρίστας-ντόπιος-μετανάστης ως προς την διάχυση της επισφάλειας στον κοινωνικό χώρο με άλλους όρους, αλλά και ως προς τις δυνατότητες να φανταστούμε οποιοδήποτε ανάχωμα εντοπιότητας και ό,τι αυτό θα μπορούσε να σημαίνει.

Συνεχίζοντας μια διαλογική συνεργασία των ομάδων του Neo Cosmos και της ΠΑΤ (Προσωρινή Ακαδημία Τεχνών) το δημόσιο πρόγραμμα της έκθεσης ανοίγει τον προβληματισμό σε θεματικές που έχουν να κάνουν με τον τουρισμό και τη διαμόρφωση της εθνικής ταυτότητας και τη βιοπολιτική, ανιχνεύοντας συγγένειες του greek chic και της ελληνικότητας ως ταξιδιωτικό brand με την διεθνή της alt right. Πόσο πλουτίζει η τοπική κοινωνία από τον τουρισμό; Ποιες σχέσεις εξάρτησης δημιουργούνται σήμερα στην κρυπτοαποικία της Ελλάδας, όσο προχωράμε από την «εκδημοκρατικοποίηση του τουρισμού» στην πιο ταξική του εποχή, και κατά πόσο οι ρίζες τους πάνε πίσω στο χρόνο; Μπορούμε να σκεφτούμε ένα ξενοδοχείο που να υποστηρίζει έργα τέχνης που δεν αποτελούν απλά αντικείμενα διακόσμησης; Υπάρχει χώρος στο νησιωτικό αλλά και αστικό τοπίο για ένα κοινωνικό και πολιτιστικό ανάχωμα εντοπιότητας και χειραφέτησης στην ευάλωτη περίοδο που διανύουμε και εμείς και ο πλανήτης; Με έμπνευση από την κοινότητα της Μάρπησσας και το νησί απ' το οποίο ξεκίνησε το κίνημα για την ελεύθερη πρόσβαση στις παραλίες, η έκθεση φιλοδοξεί να λειτουργήσει ως ένα αρχείο πρακτικών και σκέψης.

Ο τίτλος εμπνέεται από τη συζήτηση της Αμερικανίδας φιλοσόφου Σούζαν Μπακ Μορς και του Γιάννη Μυλωνά, στο επίμετρο του βιβλίου «Σημειολογικά όρια και πολιτικές του νοήματος. Η νεωτερικότητα σε περιοδεία. Ένα χωριό της Κρήτης σε μετάβαση.» (2019, εκδόσεις Ψηφίδες) και τις άνισες συναντήσεις μεταξύ διαφορετικών σημειολογικών συστημάτων παραδοσιακών και σύγχρονων που καταγράφει η Μορς στους ενδιάμεσους τόπους ενός χωριού σε μετάβαση, ακολουθώντας μια αυτοαναλυτική, όπως λέει, διαδικασία, αφού ήταν και η ίδια μέρος του πειράματος ως επισκέπτρια στον Μύρτο του '70-'80.

Τι απέμεινε από το πέρασμα της διεθνούς έκθεσης documenta14 από την Αθήνα το 2017 πέρα από τα διαμερίσματα στην Κυψέλη που αγόρασαν οι ξένοι καλλιτέχνες που συνεχίζουν να έρχονται; Πώς επικαιροποιείται σήμερα η συζήτηση περί εξωτισμού/ οριενταλισμού / εσωτερικευμένου βαλκανισμού;

Στο νούμερο 15 της οδού Σταυροπούλου στην πλατεία Αμερικής το πέτρινο νεοκλασικό κτίσμα του 1928 που μετέτρεψε η Maria Eichhorn σε ακίνητο χωρίς ιδιοκτήτη στο πλαίσιο της documenta14, με σκοπό να μείνει αχρησιμοποίητο για να προφυλαχθεί από την ανάπλαση, την κερδοσκοπία και την

αξιοποίηση για εμπορικούς σκοπούς (Κτίριο ως περιουσία άνευ ιδιοκτήτη, 2017) παραμένει ως υποσημείωση.

Τα έργα που παρουσιάζονται στην έκθεση είναι μια επιλογή από έργα που έχουν παρουσιαστεί στο φεστιβάλ Διαδρομές στη Μάρπησσα την τελευταία δεκαετία.

Στο έργο της Nice Contradiction (alter ego της Ναταλί Γιαξή) «Μουσικό Βίντεοκλιπ για το τραγούδι {(Monotonous)*(Déjà vu)*(15gusto)}*» (2017) ο φτηνός all-inclusive τουρισμός του Κυπριακού καλοκαιριού και ο υποδόρια επιβεβλημένος πόθος για μια «ανέμελη ζωή» που συνοδεύει τη συνθήκη του νησιού-θερέτρου αλλά και προδιάθεση για καταστροφή (οι μεγαλύτερες εθνικές συμφορές έχουν συμβεί καλοκαίρι) συνθέτουν ένα καλοκαιρινό τοπίο παράξενο και φορτισμένο, γεμάτο αντιθέσεις και συγκρούσεις.

Στο «Alien species served with local purities» (2024) οι Πέγκυ Ζάλη και Παναγιώτης Λιανός σερβίρουν ξενικά είδη με τοπικά «αγνά» προϊόντα προτείνοντας συνταγές που αξιοποιούν συστατικά όπως ο υπερτουρισμός, η προσφυγική κρίση, η άνοδος του εθνικισμού και η αποικιοκρατία.

Η Δήμητρα Κονδυλάτου στο βίντεο δοκίμιο «Στη σκιά της σεζόν» (2021) παρουσιάζει όψεις της αναπαραγωγικής και συναισθηματικής εργασίας στο εμπορευματοποιημένο και έμφυλα ιεραρχημένο περιβάλλον των τουριστικών καταλυμάτων.

Στο «Uneasy love affair» (2024) της Κατερίνας Κομιανού η εικόνα ενός κύματος της Πάρου που η εικαστικός βρήκε online γίνεται η βάση για μια μελέτη πάνω στη ρευστότητα, τη δυαδικότητα και το πέρασμα του χρόνου, και μια μορφή αντίστασης στις επιβολές της σύγχρονης καπιταλιστικής συνθήκης.

Το «ασβέστωμα» (2023) των Μαρλένο & Μαρία Κ. Που έχει ως αφετηρία τον αόρατο χαρακτήρα της έμφυλης και μεταναστευτικής εργασίας βλέπει πέρα από τη συνεχή λευκότητα του χωριού της Μάρπησσας.

Στο φιλμ της Ελένης Μπαγάκη «Εκεί, μόνο τα πόδια αξίζουν» (2018) που εξελίσσεται στην πισίνα ενός ξενοδοχείου οι ήρωες αμφισβητούν τα ιδεώδη του ηρωισμού και της αρρενωπότητας και δεν διστάζουν να παρατήσουν την ασπίδα τους για να τρέξουν να σωθούν.

Στο «ati or, a walk of shame» (2017) ο Αλέξης Φιδετζής χρησιμοποιεί τρία περιστατικά της ιστορίας της Πάρου σε μια προσπάθεια ανάδειξης εναλλακτικών αφηγήσεων σε σχέση με το παριανό μάρμαρο και τη σημασία του στη διαμόρφωση της συλλογικής ταυτότητας.

Με το «Mathematics of Invisible Solutions (Μαθηματικά Αόρατων Λύσεων)» (2018) η Έλενα Χαντζή δημιουργεί ένα βίντεο-κολάζ με περισσότερες από εκατό βιντεοσκοπήσεις, ενός λεπτού η κάθε μια, τραβηγμένες με κινητό και χρήση μέγιστου ζουμ, σε μια προσπάθεια αποτύπωσης του αόρατου.

20/3-4/4

Εγκαίνια Παρασκευή 20/30, 19:00

Ημερίδα και finissage Σάββατο 4/4

[website](#)

*Στην Ημερίδα το Σάββατο 4 Απριλίου (12:00-5:00) συμμετέχουν:

Ρόζα Βασιλάκη, Ελπίδα Καραμπά, Αλίκη Κοσυφολόγου, Ίρις Λυκουριώτη, Σοφία Ντώνα, Νικόλας Σεβαστάκης, Πέτρος Φωκαΐδης.